

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

18 грудня 2019 року

ТКАЧЕНКО О.В. Ми не будемо зараз чекати колег, тим більше вони запізнюються.

Хто за те, щоб відкрити засідання, прошу голосувати. Хто проти? Утримався?

У нас сьогодні два питання і "Різне". Я хотів почати з "Різного", організаційного, щоб потім не було непорозумінь. Пане Віталію, прошу в загальний чат комітету повідомити, що 23-го числа о 12 годині у нас засідання комітету: є питання по суті і є обговорення, яке ми тільки в рамках комітету проведемо по медійному закону. Правки надходять, сподіваюсь, що вони у нас будуть по суті обговорені вже в понеділок.

Сьогодні оскільки у нас фактично півгодини, два питання – це нові закони про...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Олександр Владиславовичу, може тоді, щоб уже ухвалили рішення, що інформацію про засідання підкомітетів ми теж скидаємо в загальний чат. Тому що незалежно від того, ти член підкомітету, не член підкомітету, ну я як депутат маю право брати участь в будь-якому підкомітеті.

ТКАЧЕНКО О.В. Погоджуюсь.

Хто за запропонований порядок денний, прошу проголосувати. Проти? Утримався? Одноголосно.

Першим у нас стоїть проект Закону "Про державну підтримку кінематографії". Це, в принципі, мова йде про уточнення повноважень, призначення та припинення члена Ради з державної підтримки кінематографії. Мова йде про спрощений режим призначення та припинення членів Ради. Ми зіткнулись з деякими проблемами під

час роботи Держкіно та роботи Ради. Якщо пан Анатолій може прокоментувати щось, будь ласка.

МАКСИМЧУК А.О. Так. Добрий день! Законом пропонується внесення ключових змін. Наприклад, є у нас стаття 9-а, яка визначає ціль, для чого створюється Рада, зокрема для контролю за ефективним використанням коштів. Є передбачені випадки, коли повноваження члена Ради припиняються, але у випадку, коли, наприклад, уряд як орган, який призначає Раду, визначить, що діяльність цілого складу неефективна, такого повноваження немає. Тому передбачається цим законопроектом якраз припинення повноважень члена Ради, коли приймається урядом рішення про те, що Рада має скласти ці повноваження і буде оголошений новий конкурс.

На цей період, щоб не було вакууму, три місяці відводиться: уряд має провести новий конкурс і обрати нову раду, але для того, щоб діяльність Держкіно не зупинялася, передбачається, що голова Держкіно за погодженням з центральним органом виконавчої влади може здійснювати цей функціонал. З цим ми стикнулися в попередні роки, коли був ухвалений закон, було, в принципі, можливо працювати. Але рада не була сформована і, власне, там майже на рік кінематографісти не мали державної підтримки, тому що не було створено ради. Її не було запущено.

Тому щоб не було цих перебоїв, власне, пропонується уточнити ці моменти для того, щоб було безперебійне функціонування органу і, власне, державне підтримка, на яку в наступному році виділено чималі кошти, розподілялась.

ТКАЧЕНКО О.В. ...листа, в якому підтримується така ідея, як органу, який, власне, виконує ці повноваження. Закон зареєстрований. Чи будуть якісь коментарі? Так, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Більшість є, тому я буду говорити очевидно проти цього закону, ви все одно за це проголосуєте. Але Європейський суд з прав людини однозначно це трактує як свавілля. Тому що розпускати Раду без жодних

причин, орган, який задумувався значною мірою як орган саморегулювання, де творчі люди пропонували членів цієї Ради, розпустити її Кабміном без жодних на те підстав – це повне свавілля!

І допускати цього, я вважаю, категорично не можна. Крім того в Кабміні є чітко визначені повноваження. Повноважень розпустити Раду в Кабміні немає, не існує! Це прямо суперечить Конституції. І щоб переконатися в правдивості моїх слів достатньо відкрити висновок ГНЕУ і це прочитати, бо вони пишуть рівно те саме.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Так, ці творчі люди мільярд 300 мільйонів гривень проголосували за мільярд 700 за наявних 300 в бюджеті. Тому, в принципі, не хотів би з вами погоджуватися, не можу, оскільки мова йде про виключні випадки, коли рада, власне, не може функціонувати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. ... *(Без мікрофону, не чути)*

...в тому то і справа, що якби було сказано, що за висновками – якась мотивація в діях Кабміну, я би, може, з вами і погодився. Ми ж закон не під конкретний випадок приймаємо. А про те, що завтра Кабмін збереться і один раз їх назначить, завтра розпустить, післязавтра нових своїх, кого хоче. І все. Вже інша влада буде, а закон цей безглуздий, який абсолютно є свавільним, буде продовжувати діяти.

ТКАЧЕНКО О.В. Я б вашу енергію, Миколо Леонідовичу, використав для другого читання і якщо будуть у вас поправки, ми з усією повагою до них поставимось.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Олександрє Владиславовичу, у мене енергії багато, але поки що диктатуру ми будуємо, але не так швидко, щоб ви її використовували. Дозвольте мені самому її використовувати.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Так.

ПАВЛЕНКО Ю.О. ...коментар. Так, я підписав даний законопроект. Разом з тим я вважаю, що треба доопрацювати оці умови, що стосуються припинення повноважень Ради до другого читання однозначно. Тому що в тому вигляді, в якому зараз написано в законі, це фактично перетворення Ради як органу, який має саморегулюватися і перед яким має, власне, звітуватися міністерство чи органи влади, фактично стає повністю підпорядкований органам державної влади. Тобто сама логіка, яка закладалася і філософія в цю раду, вона цим законом нівелюється.

Тоді простіше просто ухвалити рішення ліквідувати Раду і створити підрозділ, зробити підрозділ в структурі органу виконавчої влади.

Тому над цією філософією, щоб не зламати ключову філософію. Я розумію ці зауваження, які є до тих рішень, які ухвалювались. Але знову ж таки - тут недосконалість роботи окремих людей, не можна через їхню недосконалу роботу нівелювати сам орган важливий з точки зору саморегулювання.

ТКАЧЕНКО О.В. погоджуюся з вами. Ми рішення не отримали після реєстрації закону. Зараз, пане ..., вам передам слово. У нас у самих була дискусія стосовно подальшого проходження і уточнення цих норм. Я не вбачаю, в цьому ні свавілля, ні диктаторських замашок. Думаю, в нормальному, спокійному робочому режимі ми можемо під час підготовки другого читання це питання врегулювати.

Будь ласка.

МАКСИМЧУК А.О. Якщо дозволите, деякі уточнення. Тому що, щоб всі розуміли, про що йде мова. Рада не є органом саморегулювання. Рада утворюється при Державному агентстві з питань кіно і вона з метою ефективного розпорядження коштів державної підтримки. У тому випадку, якщо Кабмін як основний орган в

системі центральних органів виконавчої влади буде вважати, що є неефективною, він колегіальний орган виконавчої влади, який може прийняти таке рішення. І це нормально. Він призначає раду і він звільняє.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тільки Конституція це йому забороняє, а прийняти він може, що ми завтра в космос летимо. Ну не можна так над законом знущатися і над Конституцією. Соромно вам має бути!

МАКСИМЧУК А.О. Без коментарів.

ТКАЧЕНКО О.В. Тим не менше, закон зареєстрований. Хто за те, щоб винести його на перше читання з подальшим опрацюванням у другому читанні, прошу голосувати. Хто проти? Утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Другий проект Закону - про внесення змін до Закону України "Про систему іномовлення України". Завдання цього закону не тільки дати можливість організувати якісне іномовлення для українців, які живуть за кордоном, але й мати дієвий інструмент для інформаційної політики на тимчасово окупованих територіях.

Так само, пане ... (*нерозб.*), будь ласка, прокоментуйте.

МАКСИМЧУК А.О. У зв'язку з тим, що зараз є певний інформаційний вакуум і немає якісного мовлення на окупованій території, пропонуються зміни до закону, які: а) дозволяють визначити чітко, основна ідея іномовлення - це мовлення на закордонну аудиторію, але оскільки зараз ми не маємо якісного мовлення на окуповані території, пропонується декілька змін.

Перша. Те, що стосується мови. Зараз є вимога в законі про те, що мова має бути на 50 відсотків англійською. Ну мета на тимчасово окупованій території мовити англійською ну така досить незрозуміла. Тому є у нас концепція, ми зараз її розробляємо і вже заявляли про те, що до кінця лютого буде перезапущений канал, який буде мовити на тимчасово окуповані території, в "сіру зону", на прикордонні

області, де здійснюється мовлення з боку Російської Федерації, для того щоб давати альтернативну точку зору. Він планується бути скомпонованим з розважального контенту і з інформаційно-аналітичного контенту, який буде давати іншу точку зору мешканцям тимчасово окупованих територій і буде сприяти, власне, інформаційній і культурній реінтеграції тимчасово окупованих територій до України.

ТКАЧЕНКО О.В. На мій погляд, питання нагальне. Давно потрібно було це зробити. Тому в мене заперечень, ми, власне, його з цією метою і реєстрували, немає.

Колеги, будь ласка, коментарі.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, ну що стосується мови. Припустимо, це логічно, є деякі зауваження. Варто було б віднести зміни до частини восьмої статті 22 Закону про телебачення, оскільки нею передбачені виключення для чинності технологій аналогового телебачення лише на території з особливим режимом мовлення. При цьому на територіях, які межують з РФ, такі виключення не допускаються. Хоча Законом про іномовлення пропонується здійснювати таке мовлення з таких територій.

Також варто було б передбачити в законі, що строк дії технологій аналогового телевізійного мовлення на територіях з особливим режимом мовлення та вздовж кордону з РФ триває до завершення строку окупації. Бо таким чином ми легалізуємо цю діяльність, яка виводиться з-під дії Закону про радіочастотний ресурс через те, що уряд невчасно продовжує строки дії цієї технології на цих територіях.

Хотів би ще сказати, що цей закон пропонує узгоджувати програмну політику платформи іномовлення з Міністерством гуманітарної політики. Я розумію, що це є по суті державне мовлення. Але якщо ви подивитесь на те, як функціонує іномовлення в Сполучених Штатах Америки (там "Голос Америки" чи хтось інший), вони не узгоджують це з жодним міністерством, хоч це і є державна політика. Бо

узгодження з міністерством в даному випадку – це по суті, відповідно до нашого законодавства, є цензура. Бо межі втручання мають відповідати вимогам статті 10 Конвенції, бути чіткими, такими, що не допускають двозначного тлумачення.

Окрім того, мають вноситись відповідні зміни до Закону про телебачення і радіомовлення, за яким телерадіоорганізація є незалежною у визначенні змісту програм та передач. Якщо мова йде про узгодження програмної політики з міністерством, очевидно, що телерадіоорганізація, навіть державна, втрачає свою незалежність. Ми пам'ятаємо, що цензура – це є втручання державних органів.

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо, я б з тобою із задоволенням погодився за виключенням однієї обставини: у Сполучених Штатах Америки чи ВВС немає тимчасово окупованих територій.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це ніяк цей пункт цього не стосується.

ТКАЧЕНКО О.В. Цей пункт цього стосується.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, не стосується.

ТКАЧЕНКО О.В. Безпосередньо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Абсолютно, жодним чином. Про окуповані ми поговорили. Цей пункт – загальна норма закону, що мовлення всього іномовлення, а не лише на цих територіях, всього, узгоджується з Міністерством культури.

ТКАЧЕНКО О.В. Так, але ми розуміємо направленість цього мовлення в першу чергу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я читаю закон. Я не розумію, що ви розумієте. Там, де я розумію про окуповані території тимчасові, я це читаю. Тут мова йде про те, що фактично ми на законодавчому рівні... Це не є якийсь великий злочин, тому що ми розуміємо, що це державна установа, але просто по суті я би сформулював це інакше.

Крім того, що таке "програмна політика" ніде не визначено. Ми знаємо, що таке "редакційна політика", що таке "редакційний статут". Що таке "програмна політика", не зрозуміло.

Тому щодо цього ну я особисто буду утримуватися, висловив свою позицію. Бо, за великим рахунком, мають вноситись, якщо ми це пишемо, зміни до Закону про телебачення і радіомовлення, за якими телерадіоорганізації є незалежними у визначенні змісту програм, стаття 5. Якщо ми це узгоджуємо, то треба і в цей закон вносити зміни.

МАКСИМЧУК А.О. Я хочу уточнити, що тут не йде мова якраз про зміст програм, бо це є дійсно цензура, а тут є визначення програмної політики, тобто на яку аудиторію ми працюємо, які у нас цільові показники, чого ми досягаємо. Це програмна політика, це загальні концептуальні речі... Дозвольте, зараз я закінчу, будь ласка. Тобто це загальні концептуальні речі для того, щоб визначити спрямування каналу. І зараз по поточному законодавству в будь-якому випадку орган, який управляє платформою іномовлення, а саме Міністерство інформполітики, до кінця року воно перетвориться, завершиться реорганізація, воно і зараз затверджує ці всі речі. Тому тут ніяких питань немає. Для виключення непорозуміння, щоб потім не було якихось аспектів, дискусій, це зараз відбувається. Тому це просто уточнення фактичного стану речей, тут немає ніяких змін. І тут не йдеться взагалі про цензуру і про втручання в зміст передач, що є цензура. Попереднє втручання в зміст передач.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую за уточнення.

Юро, у тебе було зауваження?

ПАВЛЕНКО Ю.О. по програмній політиці і погоджується з уповноваженим органом. Просто коли виписувався цей закон, тут була дискусія ще в минулому скликанні і в минулому комітеті і стосовно оцієї норми. Бо було теж бажання Міністерства інформації погоджувати політику даного телеканалу, це перший ризик. Отут, я вважаю, треба подумати, чи потрібно взагалі в законі погоджувати, бо це більше дискредитація іде влади чи навпаки. Воно і так контролюється міністерством, бо кошти бюджетні, і так далі.

І друге. Сама логіка оцього іномовлення закладалася на те, що він не працює на території країни, а працює виключно за територією країни, тим самим як фактично державний канал не може впливати на внутрішньополітичні процеси, бо ми розуміємо, що ми то партії не рекламуємо, але у нас всі чиновники, посадові особи є представниками певної політичної партії, яка є владою. І це теж...

Тому чиновників ми показуємо, а політичні партії ні. Але коли ззовні, це нормально, коли міністри, посадові особи та навіть народні депутати з різних фракцій максимально розказують про країну і дають оцей інший погляд проти наших опонентів, які працюють за кордоном. В даному випадку ми даємо дозвіл цим законом працювати на території країни, на внутрішньому ринку. Тут чи це береться виключно ця територія, зона АТО, чи цим законом відкриваються можливості працювати на всю країну. Це тут я б хотів уточнити.

МАКСИМЧУК А.О. Я зараз процитую. Дивіться: "Проводить свою діяльність шляхом створення поширення інформаційного продукту каналами супутникового, ефірного наземного аналогового, цифрового мовлення, в кабельних мережах, мережі Інтернет. Далі: "Ефірне наземне аналогове і цифрове мовлення та мовлення в кабельних мережах здійснюється виключно за межами території України, крім випадків мовлення на тимчасово окупованій території..." і далі пішов перелік - прикордонні і так далі. Тобто якраз для того, щоб не було цих питань, що ми

працюємо цією платформою всередині країни, чітко все прописано, де воно має здійснюватися.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я підтримую необхідність цього закону, тому що проблема інформаційної безпеки, інформаційної політики країни на цих територіях програшна на сьогоднішній день, ми 5 років втратили. Наші опоненти натворили, агресори натворили величезну кількість засобів масової інформації, які працюють на територію всієї країни, ми натомість практично нічого, і якщо ми візьмемо "сіру" зону, там працюють російські, "деенерівські", "еленерівські" канали і практично немає українських. Візьмемо Мар'їнку для прикладу.

Тому я вважаю, що використати цей державний ресурс за бюджетні кошти для інформаційної політики держави необхідно. По певних нюансах, деталях, я впевнений, ми можемо знайти компроміси до другого читання. Тому я в даному випадку підтримую це.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Тут є ще один нюанс. Тут ми, бо насправді якщо ми говоримо про окуповані території України, то міністерство мало б виділяти спеціальні кошти для роботи на окупованих територіях за певним контрактом, наприклад, Суспільному мовленню, тому що це територія України. Коли ми окуповані території вписуємо в іномовлення, то ми тим самим самі визнаємо, що це є іноземні території, бо це мовлення для іноземних територій. Очевидно, якби був законопроект, який би передбачав і бюджетні асигнування, що міністерство отримує кошти для замовлення певних програм Суспільному мовнику, чи навіть, вибачте, комерційним, я тут великої різниці не бачу...

ТКАЧЕНКО О.В. Так, тоді, Миколо, ти виступив і сказав, що навіщо ви втручаєтеся в програмну політику і ведете мовлення на території України.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Сашо, якщо я тоді буду виступати, я буду тоді виступати. Зараз я кажу те, що я кажу зараз, що вписувати окуповані території в іномовлення, з моєї точки зору, помилка.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Я думаю, що всі ми тут дорослі люди і розуміємо мову певного евфемізму як стосовно цього конкретного законопроекту. Насправді його ідея давно вже "перезріла", давно потрібно було робити. Дай Бог, що там все вийде. Я би хотів дуже сильно навіть порівняно з першим законопроектом просити його підтримки, і будемо намагатись зробити його в скороченому режимі для того, щоб ми могли запустити якомога скоріше.

Тому прошу винести на голосування. Хто за те, щоб комітет рекомендував його для першого читання, прошу підтримати. Хто проти? Утримався? Дякую. Рішення прийнято.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я просив би, зараз комітетські слухання, щоб взяти участь. Я окремо скажу, що Тетяною Василівною і працівниками секретаріату зроблена величезна робота з точки зору аналізу всіх обласних адміністрацій, всіх областей, всіх міністерств, підготовлено дуже фахове рішення. Я просив би навіть тих членів комітету, хто не зможе взяти участь сьогодні, з ним ознайомитись, бо важливо вийти на кінцеве рішення - на проект постанови вже комітетської, і я просив би, може б до 23 числа ми навіть її встигли тут не те, щоби прийняли, а як мінімум погодити, підписати всім складом комітету.

ТКАЧЕНКО О.В. Пашо, будь ласка.

СУШКО П.М. В мене питання до заступника міністра. Яка там ситуація по державному підприємству "Українська студія кінохроніки".

МАКСИМЧУК А.О. "Кінохроніка" чи "Укртелефільм"?

СУШКО П.М. Ні, державне підприємство "Українська студія хронікально-документальних фільмів"?

МАКСИМЧУК А.О. Це в центрі яка знаходиться? Ми зараз вивчаємо ситуацію. Там з якогось дива з'явилися будівельні вагончики і ми зараз якраз вивчаємо підстави появи і будемо реагувати.

СУШКО П.М. Щорса, 18 – це була дуже видатна адреса, там проживали та працювали українські видатні кінематографісти. А зараз таке враження, що все створюється для того, щоб її ліквідувати. Я пропоную провести виїзне засідання підкомітету кінематографії та реклами на базі державного підприємства після нового року одразу. Всіх інформую, і залучити туди...

ТКАЧЕНКО О.В. Є ще "Київнаукфільм", можна там.

СУШКО П.М. І залучити представників правоохоронних органів, туди запросити.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Рішенням комітету звернутись до правоохоронних органів, до міністерства, отримати інформацію...

СУШКО П.М. Давайте тоді винесемо це рішення – звернення до правоохоронних органів.

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте в робочому порядку підготуємо це звернення і обговоримо. Ми 23 числа можемо повернутись і обговорити, коли ми зробимо виїзне. Ми 23 його розглянемо.

СУШКО П.М. Добре. Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Це через 5 днів. Все, дякую.